

TER BESLISSING

Datum

7 november 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/277834

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Beslistermijn

10-11-2025

Bijlage(n)

3

Aan

Minister en Staatssecretaris IenW

nota

Versturen brief aan Tweede Kamer omtrent verdeling van de Woningbouw- en mobiliteitsmiddelen en het Gebiedsbudget

Aanleiding

In navolging van de MR op 31 oktober jl. is op 7 november met de bewindspersonen van VRO en FIN besluitvorming geweest over de verdeling van de Woningbouw- en Mobiliteitsmiddelen (WoMo – middelen) en het Gebiedsbudget.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het versturen van de bijgevoegde brief en bijbehorende bijlage aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Vanwege strategische regionale en nationale (economische) belangen is in aanvulling op de al eerder afgesproken WoMo-voorstellen een financiële bijdrage voor Katwijk toegevoegd (ter hoogte van € 13,9 mln.). Er is door M VRO, M FIN en u gekozen dit te dekken via het restbudget van IenW op de € 2,5 miljard – € 1,5 miljoen. Daarnaast alle WoMo-projecten uit de € 2,5 miljard gekort met ca. 0,5% - € 12,5 miljoen. E.e.a. is in bijgevoegde brief en bijlagen verwerkt.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing

Toelichting

Niet van toepassing

Bijlagen

Volgnr	Naam	Informatie
2	2. Woningbouw en Mobiliteit Brief	Kamerbrief informeren over de toedeling WoMo
3	3. Bijlage 1-Verdeling middelen Woningbouw op Korte Termijn	Tabel met verdeling 1,3 miljard voor Woningbouw op Korte Termijn
4	4. Bijlage 2- verdeling middelen grootschalige woningbouw infrastructuur en gebiedsbudget	Tabel met verdeling 1,2 miljard voor Grootschalige Woningbouwgebieden en Gebiedsbudget

TER BESLISSING

Datum

24 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/271438

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Beslistermijn

27-10-2025

Bijlage(n)

5

Aan

De minister en staatssecretaris van IenW

nota

Verdeling € 2,5 miljard Woningbouw en Mobiliteit 2025

Aanleiding

Samen met M VRO heeft u op 20 oktober jl. beslist over het bestemmen van de Woningbouw en Mobiliteit (WoMo)-middelen (IenW) en het Gebiedsbudget (VRO). Met deze nota adviseren wij u over het aanbieden van de concept-Kamerbrief aan de MR, het vaststellen van de verdeling van de WoMo-middelen, de randvoorwaarden die daarbij horen en communicatie richting de Kamer en gemeenten.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- Het bijgevoegde MR-formulier (bijlage 4) te ondertekenen voor bespreking van de verdeling van de WoMo-middelen in de MR van 31 oktober. Dit formulier moet uiterlijk maandag 27 oktober om 12:00 bij AZ zijn ingeleverd.
- De bijgevoegde concept-Kamerbrief (bijlage 5) te ondertekenen en in te stemmen met verzending op ma 3 nov om zo de Kamer en de regio's voor de BO's MIRT duidelijkheid te verschaffen. Een terugvaloptie is deze brief te integreren in de MIRT-brief. In het eerste geval moeten gemeenten voor verzending van de brief aan de Tweede Kamer worden gebeld. In het tweede geval moeten gemeenten / regio's zijn voorbereid t.b.v. de BO's MIRT.
- In te stemmen met de verdeling van € 1,3 miljard aan voorstellen voor infrastructuurprojecten buiten de grootschalige woningbouwgebieden (WoKT), zoals weergegeven in bijlage 1. Dit levert de start van circa 144.000 nieuwe woningen op tussen 2025 en 2035.
- In te stemmen met de verdeling van € 1,20 miljard voor grootschalige woningbouwgebieden zoals weergegeven in bijlage 2. Dit levert circa minimaal 40.000 nieuwe woningen op tot 2035. In combinatie met het gebiedsbudget draagt dit bij aan de realisatie van circa 128.000 woningen tot 2025
- In te stemmen met het opnemen van specifieke afspraken over kaders en randvoorwaarden bij het toekennen van WoMo-middelen via de BO-MIRT besluiten aan de gebieden Economische of financiële belangen van de Staat

De toelichting hierop vindt u onder het kopje 'kernpunten' en bijlage 3.

Kernpunten

- IenW en VRO zetten in op het stimuleren van woningbouw en het bereikbaar maken van nieuwe woningen via het verdelen van WoMo-middelen (€ 2,5 miljard vanuit het Mobiliteitsfonds) en Gebiedsbudget (€ 877 miljoen op de begroting van VRO) op basis van proposities van gemeenten. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen grootschalige woningbouwgebieden en woningbouwlocaties daarbuiten (Woningbouw op Korte Termijn). De beoordeling van de proposities leidt tot een redelijk evenwichtige spreiding door Nederland in relatie tot de woningbouwopgave.
- In de Ministerraad van 14 maart jl. zijn de criteria en afweegkaders voor de verdeling van de € 2,5 miljard vastgesteld. Daarbij is ook besloten om circa 40% van het budget te verdelen over de WoKT-locaties en circa 60% aan te wenden voor de grootschalige woningbouwgebieden. Op basis van de beoordeling van de voorstellen hebben u en M VRO aangegeven belang te hechten aan het stimuleren van woningbouw op de korte termijn, onder andere via doorbraaklocaties en NPLV-gebieden. Daarom heeft u met M VRO ervoor gekozen extra middelen vanuit de totale € 2,5 miljard beschikbaar te stellen voor een aantal additionele WoKT-voorstellen verder te helpen. Dit zijn woningbouwlocaties waar impact gemaakt kan worden door via een rijksbijdrage op korte termijn woningbouwproductie in gang te zetten.
- Deze additionele WoKT-voorstellen worden gedekt door één van de WoKT-voorstellen van Utrecht niet te honoreren (gezien de omvang van de bijdrage aan de Merwedelijn) en door de vier nieuw aangewezen grootschalige woningbouwgebieden (Alkmaar, Apeldoorn, Helmond en Hengelo-Enschede) nu geen middelen voor infrastructuur ter beschikking te stellen. De inzet van de schaarse infra-middelen wordt daarmee aangewend voor de bestaande 17 grootschalige woningbouwgebieden om prioriteit te kunnen geven aan het afmaken van al gemaakte bestuurlijke afspraken.
- De vier nieuwe grootschalige woningbouwgebieden krijgen wel een bijdrage uit het Gebiedsbudget (totaal € 100 mln). Daarmee kan nu een eerste stap worden gezet ten behoeve van de woningbouw en ligt er voor een volgend kabinet met de goed beoordeelde inframesmaatregelen een logisch pakket aan inframesmaatregelen om een vervolgstap op te nemen.
- Planrealisme en uitvoerbaarheid zijn belangrijke criteria bij de beoordeling van de WoMo-voorstellen. Daarbij zijn de voorstellen o.a. getoetst op netcongestie, stikstofruimte, de financiële raming en de eventuele benodigde capaciteit van RWS/ProRail. Met de geselecteerde voorstellen worden de WoMo-middelen vooral besteed aan versterking van het onderliggend wegnnet (voor auto en fiets) en OV-voorzieningen. Door de beperkte capaciteit van RWS en ProRail blijven investeringen in de hoofdnetten beperkt. Voor ProRail geldt dat de voorstellen vaak aanvullende financiering betreft voor lopende projecten of dat het werken voor derden zijn.
- Bij een aantal grotere voorstellen is het advies om de gevraagde middelen onder randvoorwaarden toe te kennen. In het BO MIRT worden deze besproken en vastgelegd. Bij sommige projecten zal daarna nog een bestuursovereenkomst worden opgesteld om gedetailleerde afspraken vast te leggen. De randvoorwaarden staan in bijlage 3. Na het BO MIRT

Datum

24 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/271438

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Aan

De minister en
staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

5

informeert u op 10 november a.s. de Kamer over de uitkomsten van het overleg.

- Vanwege strategische regionale en nationale (economische) belangen hebben Rijk en regio afgesproken om voor Katwijk een brede bestuurlijke governancestructuur in te richten. Daartoe is in de Kamerbrief een passende passage opgenomen (laatste alinea op p.2, doorlopend naar p.3)

Krachtenveld

- De verdeling van de WoMo-middelen en het gebiedsbudget zijn een samenwerking tussen IenW en VRO. RWS en ProRail zijn intensief betrokken geweest bij de beoordeling van voorstellen. EZ heeft bij de grootschalige woningbouwgebieden meegekeken of de economische belangen goed werden meegenomen. Tijdens het proces is ook geregeld overleg geweest met FIN over o.a. het beoogde kasritme.
- Richting de MR zal ambtelijk Financiën in opdracht van hun minister nog toetsen of we het vooraf vastgestelde beoordelingskader hebben toegepast. Dat kan nog terugkomen in de MR van de 31e. Ook daarover zullen we u alsdan informeren t.b.v. de MR.
- Gemeenten en provincies zijn om hun reflectie gevraagd bij het opstellen van de criteria en het beoordelingskader. Daarnaast zijn er twee landelijke bijeenkomsten georganiseerd om het proces toe te lichten en was ondersteuning beschikbaar voor het opstellen van voorstellen. IPO en VNG waren aangesloten op dit proces.
- IenW/VRO en AZ, FIN en EZK hebben op DG-niveau overlegd over het besluitvormingsproces. De uitkomst is dat het besluit wordt geagendeerd op de MR van 31/10, waarmee een gedegen proces wordt geborgd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

- De randvoorwaarden die we bij enkele voorstellen stellen (bijlage 3) kunnen pas na het BO MIRT in de MIRT-brief met de Kamer worden gedeeld, omdat dit eerst met betrokken gemeenten moet worden besproken.
- De voorstellen die voor dit besluit zijn beoordeeld zijn niet geschikt om openbaar te maken, aangezien dit de onderhandelingspositie van gemeenten in gebiedsontwikkelingen kan aantasten.

Toelichting

Politieke context

- Het aanpakken van de woningnood en de bereikbaarheid van woningen is een prioriteit uit het hoofdlijnenakkoord van het kabinet Schoof. Daarvoor is € 5 miljard bij VRO en € 2,5 miljard bij IenW gealloceerd. De criteria en het afweegkader dat IenW gebruikt voor het verdelen daarvan zijn vastgesteld in de MR van 14 maart 2025.
- Het aanpakken van de woningnood/het ontsluiten van nieuwe woningen speelt een prominente rol in de verkiezingsprogramma's van de meeste politieke partijen voor de komende verkiezingen.
- Diverse regionale bestuurders voeren een stevige lobby voor een bijdrage vanuit IenW en/of VRO aan hun eigen projecten. Ook zijn er projecten met een externe verkenner die het belang benadrukken dat er WoMo-middelen voor die projecten gereserveerd moeten worden.

Datum

24 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/271438

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Aan

De minister en
staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

5

- Het WoMo-budget is fors overtekend. De definitieve toekenning kan gezien worden als een nodige investering ter ondersteuning van regionale ambities, maar zal ook leiden tot teleurstelling bij sommige gemeenten. Het is mogelijk dat deze teleurstelling leidt tot klachten of pogingen tot onderhandelingen bij de BO's MIRT.

Financiële/juridische overwegingen

- De uitvoering van de maatregelen is meestal de verantwoordelijkheid van gemeenten en provincies. De afspraak is dat zij het risico dragen voor hun eigen projecten en dus geen aanspraak kunnen maken op additionele rijksbijdragen. Het programma WoMo (VRO en IenW) monitort de voortgang van de bouw van de infrastructuur en de beloofde woningen binnen het programma. Indien afspraken niet gehaald worden kan IenW in overleg met VRO besluiten het geld terug te halen en het over andere projecten te herverdelen. Dit is in lijn met de bestaande afspraken Plan van aanpak Programmabeheersing met gemeenten uit 2022.
- De keuze om een deel van het budget voor grootschalige woningbouwgebieden te benutten om een aantal specifieke projecten die op een kortere termijn spelen te faciliteren kan door de betrokken gemeenten/de Tweede Kamer ter discussie worden gesteld.
- De middelen staan gereserveerd op artikel 11 van het MF. Voordat er juridische verplichtingen aangegaan kunnen worden is een overboeking binnen het MF naar één van de modaliteitsartikelen nodig. Dit vergt voorafgaande parlementaire goedkeuring. De brief heeft daarmee het karakter van een bestedingsvoornemen.

Strategie

- Het WoMo-programma is in goede samenwerking met VRO doorlopen. Het doel van het programma is om de bouw van nieuwe woningen te stimuleren door een bijdrage te leveren aan de bereikbaarheid. Vanuit IenW is daarbij bijzondere aandacht geweest voor de mogelijke effecten op de hoofdnetten en de inzet van ProRail/RWS, vanwege het beperkte vermogen om aanvullende werkzaamheden op die netten op korte termijn te realiseren. Door deze inzet gaan de WoMo-middelen vooral naar het versterken van de lokale en regionale infrastructuur.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

- De overspannen woningmarkt is door het kabinet benoemd als één van de belangrijkste maatschappelijke opgaven. Door de WoMo-middelen toe te spitsen op de korte tot middellange termijn wilt u deze situatie verbeteren. Door voorstellen te toetsen op realisme en de voortgang te monitoren wordt deze impact geborgd.
- Omdat de capaciteit van RWS en ProRail al volledig benut wordt zijn voorstellen expliciet getoetst op de mate waarin voorstellen een beroep doen op deze organisaties. RWS en ProRail zijn dan ook betrokken bij het opstellen van het afwegingskader en de beoordeling.
- Diverse goedgekeurde voorstellen vragen inzet van ProRail. Bij ProRail gaat het vooral om aanvullende financiering voor lopende projecten of werken voor derde partijen. ProRail werkt hier graag aan mee, maar ziet ook beperkingen en vraagt hiervoor aandacht/flexibiliteit bij de uitvoering. Vooral bij de werken die ProRail in opdracht van gemeenten moeten uitvoeren is aandacht nodig voor de ramingen (niet alle ramingen voldoen en/of bevattende kosten van ProRail) en de raakvlakken van projecten

Datum

24 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/271438

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Aan

De minister en
staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

5

met stations en de ruimtelijke of vastgoedbelangen van ProRail. ProRail vraagt om in de beschikking van dergelijke voorstellen op te nemen dat er met ProRail overleg plaats moet vinden om deze raakvlakken te beheersen. Het risico ten aanzien van de ramingen ligt bij de betreffende gemeenten.

- Vanwege de in gebiedsontwikkeling zichtbare concurrentie om ruimte tussen wonen en werken is EZ betrokken bij de overwegingen rondom (nieuwe) grootschalige woningbouwlocaties. Bij de WoKT-voorstellen is het uitplaatsen van bedrijventerreinen negatief beoordeeld omdat het vaak een langdurig en onzeker proces is.
- De beoordeling van voorstellen is, zeker voor de WoKT, rendementsgericht. Daardoor moeten we ook veel inhoudelijk goede voorstellen afwijzen. Zeker bij kleinere gemeenten, die het relatief veel moeite kost om een voorstel in te dienen, kan het uitblijven van een rijksbijdrage voor een goed voorstel hard binnenkomen.

Datum

24 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/271438

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Aan

De minister en
staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

5

Communicatie

Bij deze beslisnota is ook een brief toegevoegd waarmee u samen met M VRO de Tweede Kamer informeert over uw besluit over de verdeling van de € 2,5 miljard WoMo-middelen en het Gebiedsbudget. Deze kan de maandag daarop worden verzonden. Eventueel kan de brief ook worden geïntegreerd in de MIRT-brief aan de Tweede Kamer. In beide gevallen dienen de gemeenten die een voorstel hebben ingediend hoog-ambtelijk te worden geïnformeerd over de uitslag voordat deze brief wordt verzonden. Ook de provincies worden op de hoogte gebracht van de uitslag. Zij co-financieren veel projecten en/of speelden vaak een coördinerende rol bij het opstellen van de projecten. Over de exacte marsroute na de 31^e zullen we u ook nog adviseren in onze annotatie voor de bespreking in de ministerraad.

Voorafgaande ontwikkelingen en alternatieven

Op 2 oktober zijn de eerste resultaten van de beoordeling met u en M VRO besproken. Conclusie van dat overleg was dat de financiële plaat verder sluitend gemaakt moet worden door de nadruk te leggen op het maken van impact (op korte termijn bouwen, waar zet je wat in beweging wat anders niet gebeurt of echt nu moet). Daarnaast vroeg u om de mogelijkheden voor het inpassen van de doorbraaklocaties Haarlemmermeer, Stougjeswijk, Groote Wielen, Purmerend en Zuidplas, alsook de voorstellen ZaanIJ, Poort van Hoorn en Spoorzone Roosendaal.

Op 14 oktober jl. is het resultaat aan u en M VRO voorgelegd, inclusief dekkingsopties. Daarbij zijn Purmerend en Groote Wielen afgefallen. En heeft u aangegeven één project en zeeland alsnog te willen honoreren vanwege regionale spreiding alsmede het mogelijk maken van twee projecten op respectievelijk Saba en st Eustatius (waarbij bij de twee eilanden wordt afgeweken van het kader omdat deze niet passend is op de specifieke situatie aldaar). Daarop heeft u aangegeven om aanvullende dekkingsopties te verkennen en daarbij ook het budget voor grootschalige woningbouwgebieden te betrekken. U heeft ervoor gekozen de vier nieuw aangewezen grootschalige woningbouwgebieden (Alkmaar, Apeldoorn, Helmond en Hengelo-Enschede) nu geen middelen voor infrastructuur en mobiliteit toe te kennen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Voorgenomen verdeling middelen Woningbouw op Korte Termijn	Overzicht toe te kennen WoKT-voorstellen
2	Voorgenomen verdeling middelen grootschalige woningbouw infrastructuur en gebiedsbudget	Overzicht toe te kennen voorstellen grootschalige woningbouwgebieden
3	Randvoorwaarden toekenning WoMo voorstellen 2025	Randvoorwaarden toekenning specifieke WoMo-projecten (pas openbaar na BO MIRT)
4	Aanbiedingsformulier MR 31 okt	Aanbieding MR 31 okt
5	Woningbouw en Mobiliteit Brief	Kamerbrief informeren over de toedeling WoMo

Datum
24 oktober 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/271438

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Aan
De minister en
staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)
5